

**IMPLEMENTACIJA EUROPSKOG AKCIJSKOG PLANA ZA SMANJENJE RIZIKA OD NEODOBRENOG ULASKA (UPADA) NA UZLETNO-SLETNU STAZU (»EUROPEAN ACTION PLAN FOR THE PREVENTION OF RUNWAY INCURSIONS«)**

Zrakoplovno sigurnosna informacija ASIL-2013-004

Revizija broj: 0 / 11.11.2013.

Pokrenuta od: Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo

Stupanje na snagu: 18.11.2013.

**Referentni dokumenti:**

1. [Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu, Dodatak 4, Plan sigurnosti \(Narodne novine 41/13\)](#),
2. [Lokalni plan implementacije Jedinstvenog europskog neba \(LSSIP Croatia 2012, objective AOP03\)](#)

**Smjernice za implementaciju:**

- [Europski akcijski plan za smanjenje rizika od neodobrenog ulaska \(upada\) na uzletno-sletnu stazu \(European Action Plan for the Prevention of Runway Incursions\)](#),
- [Priručnik za sprječavanje neodobrenog ulaska \(upada\) na uzletno sletnu stazu \(Manual on the Prevention of Runway Incursions, ICAO, doc. 9870, First Edition, 2007.\)](#)

**Razlog izdavanja:**

U Dodatku 4 Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu (u daljnjem tekstu: Nacionalni program) nalazi se „Plan sigurnosti“, koji predstavlja pregled područja u kojima su potrebna/moguća poboljšanja sigurnosti zračnog prometa, a na koje svi sudionici u zračnom prometu trebaju fokusirati svoje aktivnosti. Nacionalni program sigurnosti obvezuje sve sudionike na njegovu provedbu u predviđenoj mjeri i sukladno propisima na koje upućuje.

U točki AER5.1, Dodatka 4 Nacionalnog programa, definirani su događaji povezani sa sigurnošću koji mogu doprinijeti riziku od neodobrenog ulaska (upada) na stazu te su određene aktivnosti u cilju poboljšanja sigurnosti.

Ovim ASIL-om želi se pojasniti što se očekuje od hrvatskih subjekata, koji su to subjekti, te koje aktivnosti se od njih očekuju u okviru provedbe Europskog akcijskog plana.

### Prikaz stanja:

Ideja implementacije Europskog akcijskog plana za ublažavanje rizika od neodobrenog ulaska (upada) na uzletno-sletnu stazu (u daljnjem tekstu: USS) je otpočela nakon što je utvrđeno da broj izvješća o ugrožavanju sigurnosti zbog neodobrenog ulaska (upada) na USS raste. Navedena izvješća pokazuju da se najmanje dva neodobrena ulaska (upada) na USS dogode svaki dan na aerodromima diljem Europe.

Stoga je jedno od područja za koje su Nacionalnim programom predviđena potrebna/moguća poboljšanja i Rizik od neodobrenog ulaska (upada) na uzletno-sletnu stazu. Za to područje predviđeno je nekoliko aktivnosti, među kojima su uspostava lokalnih timova za sigurnost USS na svim zračnim lukama u Republici Hrvatskoj te izdavanje ovog ASIL-a.

Aktivnosti vezane uz smanjenje ovoga rizika, između ostalog, zahtijevaju od niže navedenih subjekata pripremu plana za provedbu mjera Europskog akcijskog plana, što je potvrđeno i u Lokalnom planu implementacije Jedinog europskog neba (*Local Single Sky Implementation (LSSIP) Croatia 2012. cilj AOP03 - European Action Plan for the Prevention of Runway Incursions*).

### Implementacija:

Europski akcijski plan je set mjera za poboljšanje sigurnosti definiranih u poglavljima od 1.1. do 1.10. Aktivnosti su grupirane kao **preporuke** prema nadležnostima pojedinih subjekata. Svaka preporuka ima svoj redni broj (#), subjekta(e) zaduženog za implementaciju (Action) te smjernice koje pojašnjavaju na koji način se preporuka najbolje može implementirati (Guidance).

#	RECOMMENDATION	ACTION	GUIDANCE
1.1.1	At individual aerodromes, as designated by the Regulator, a Runway Safety Team should be established and maintained to lead action on local runway safety issues.	Aerodrome Operators, Air Navigation Service Provider, Aircraft operators Regulator.	APPENDIX B

*Slika 1. Primjer mjere za poboljšanje sigurnosti sa rednim brojem (#), subjektima zaduženim za implementaciju (Action) i smjernicama koje pojašnjavaju na koji način se preporuka može najbolje implementirati (Guidance).*

Cjelovit prikaz svih aktivnosti pojedinih subjekta po poglavljima može se preuzeti klikom na neki od sljedećih poveznica:

[1.1. Opći principi](#)

[1.2. Operatori aerodroma](#)

[1.3. Komunikacije](#)

[1.4. Operatori zrakoplova](#)

[1.5. Hrvatska kontrola zračne plovidbe](#)

[1.6. Prikupljanje podataka i razmjena informacija](#)

[1.7. Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo](#)

[1.8. Upravljanje aeronautičkim informacijama](#)

[1.9. Tehnologija](#)

[1.10. Mješovite civilno-vojne aerodromske operacije](#)

Na temelju Europskog akcijskog plana, sljedeći subjekti su odgovorni za implementaciju pojedinih aktivnosti svatko u okviru svojih nadležnosti:

1. Operatori aerodroma (zračnih luka) koji su nositelji Svjedodžbe aerodroma,
2. Hrvatska kontrola zračne plovidbe,
3. Operatori zrakoplova koji operiraju zrakoplovima čija je MTOW jednaka ili veća od 5.700 kg,
4. Lokalni „*runway safety*“ timovi (LRST) na aerodromima (zračnim lukama) koje su nositelji Svjedodžbe aerodroma,
5. Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo,
6. Ministarstvo obrane RH.

Navedeni subjekti moraju razviti svoj Plan implementacije za smanjenje rizika od neodobrenog ulaska (upada) na uzletno-sletnu stazu, na način kako smatraju najboljim i najprimjerenijim svojim operacijama, tzv. *self-appropriate implementation plan*, te na način da se u najvećoj mogućoj mjeri implementiraju preporučene aktivnosti Europskog akcijskog plana. Plan implementacije treba obuhvaćati i predložene aktivnosti za koje subjekt procijeni da bi imale utjecaj na smanjenje ovoga rizika. Ukoliko neka aktivnost nije primjenjiva za određenog subjekta, unutar svog implementacijskog plana treba obrazložiti razlog neprimjenjivosti.

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo će za ostale subjekte:

1. operatore aerodroma nositelje Odobrenja za uporabu aerodroma,
2. operatore zrakoplova koji operiraju zrakoplovima čija je MTOM manja od 5.700 kg

razviti nacionalni generički plan za implementaciju odredbi Europskog akcijskog plana u cilju pridržavanja smjernica Europskog akcijskog plana ili organizirati prikladno upoznavanje sa aktivnostima poput predavanja, radionica i sl.

#### **Prihvatanje i praćenje provedbe planova implementacije**

U roku od 3 mjeseca od dana objave ovog ASIL-a, subjekti odgovorni za implementaciju pojedinih aktivnosti obavezni su implementacijske planove dostaviti Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo.

Tijekom nadzora sigurnosti inspektori Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo će pratiti provedbu planova ako su razvijeni i aktivnosti koje nadležni subjekti poduzimaju u svrhu smanjenja rizika od neodobrenog ulaska (upada) na uzletno-sletnu stazu.

Ministarstvo obrane RH nadležno je za Implementaciju i nadzor provedbe propisanih mjera Europskog akcijskog plana sukladno pojedinim odredbama točke 1.10.

Zagreb, 11.11.2013.

Direktor, Omer Pita, dipl. ing.

DODATAK 1

Popis subjekata odgovornih za implementaciju pojedinih poglavlja Europskog akcijskog plana (EAP)

U sljedećim tablicama (od 1.1. do 1.10.) na temelju Europskog akcijskog plana, za svaku aktivnost definiranu rednim brojem određeni su subjekti koji će biti odgovorni za implementaciju pojedine aktivnosti.

1.1. Opći principi

Poglavlje iz EAP	Subjekti koji će biti odgovorni za implementaciju pojedine aktivnosti
1.1.1	- Operatori aerodroma (zračne luke nositelji Svjedodžbe aerodroma), - Hrvatska kontrola zračne plovidbe, - Operatori zrakoplova
1.1.2	- Lokalni „ <i>runway safety</i> “ tim (LRST)
1.1.3	- Operatori aerodroma (zračne luke nositelji Svjedodžbe aerodroma), - Hrvatska kontrola zračne plovidbe.
1.1.4	- LRST, - Hrvatska kontrola zračne plovidbe, - Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, - Operatori aerodroma (zračne luke nositelji Svjedodžbe aerodroma).
1.1.5	- Operatori zrakoplova, - Hrvatska kontrola zračne plovidbe, - Operatori aerodroma (zračne luke nositelji Svjedodžbe aerodroma), - Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo.
1.1.6	- Operatori zrakoplova, - Hrvatska kontrola zračne plovidbe, - Operatori aerodroma, - LRST, - Eurocontrol.
1.1.7	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe, - Operatori aerodroma, - Operatori zrakoplova.

1.2. Operatori aerodroma

1.2.1	- Operatori aerodroma
1.2.2	- Operatori aerodroma
1.2.3	- Operatori aerodroma

1.2.4	- Operatori aerodroma
1.2.5	- Operatori aerodroma
1.2.6	- Operatori aerodroma
1.2.7	- Operatori aerodroma - Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.2.8	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo - Operatori aerodroma - Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.2.9	- Operatori aerodroma
1.2.10	- Operatori aerodroma - Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.2.11	- Operatori aerodroma - Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.2.12	- Operatori aerodroma
1.2.13	- Operatori aerodroma
1.2.14	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori aerodroma
1.2.15	- Operatori aerodroma - Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.2.16	- Operatori aerodroma

### 1.3. Komunikacije

1.3.1	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori zrakoplova - Operatori aerodroma
1.3.2	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori zrakoplova - Operatori aerodroma
1.3.3	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori zrakoplova - Operatori aerodroma
1.3.4	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori zrakoplova - Operatori aerodroma
1.3.5	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori zrakoplova - Operatori aerodroma

1.3.6	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori aerodroma
1.3.7	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori aerodroma - Operatori zrakoplova
1.3.8	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.3.9	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori aerodroma

1.4. Operatori zrakoplova

1.4.1	- Operatori zrakoplova - IAOPA (podrška)
1.4.2	- Operatori zrakoplova
1.4.3	- Operatori zrakoplova
1.4.4	- Operatori zrakoplova
1.4.5	- IATA - ECA/IFALPA (podrška) - Proizvođači zrakoplova
1.4.6	- IATA - ECA/IFALPA (podrška)
1.4.7	- Proizvođači zrakoplovnih konstrukcija - Operatori zrakoplova
1.4.8	- Operatori zrakoplova
1.4.9	- Operatori aerodroma - Operatori zrakoplova
1.4.10	- Operatori zrakoplova - Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.4.11	- Operatori zrakoplova
1.4.12	- Operatori zrakoplova
1.4.13	- Operatori zrakoplova
1.4.14	- Operatori zrakoplova
1.4.15	- Operatori zrakoplova

1.5 Hrvatska kontrola zračne plovidbe

1.5.1	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.2	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.3	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.4	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.5	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.6	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.7	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.8	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.9	- Operatori aerodroma - Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.10	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.11	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.12	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori aerodroma
1.5.13	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.14	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.15	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.16	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe
1.5.17	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori zrakoplova
1.5.18	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe

1.6. Prikupljanje podataka i razmjena informacija

1.6.1	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.6.2	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo - Operatori aerodroma - Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori zrakoplova



1.7. Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

1.7.1	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.7.2	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.7.3	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.7.4	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.7.5	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.7.6	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori aerodroma - Operatori zrakoplova - Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.7.7	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.7.8	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.7.9	- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

1.8. Upravljanje aeronautičkim informacijama

1.8.1	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori aerodroma - Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
1.8.2	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Zrakoplovna industrija
1.8.3	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori aerodroma - Operatori zrakoplova - Eurocontrol (AIM)
1.8.4	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori aerodroma - Operatori zrakoplova - Eurocontrol
1.8.5	- Operatori aerodroma - Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo - Eurocontrol
1.8.6	- Hrvatska kontrola zračne plovidbe - Operatori aerodroma - Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

1.9. Tehnologija

1.9.1	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Operatori aerodroma</li> <li>- Hrvatska kontrola zračne plovidbe</li> <li>- Operatori zrakoplova</li> </ul>
1.9.2	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Eurocontrol</li> <li>- SESAR</li> </ul>

1.10. Mješovite civilno-vojne aerodromske operacije

1.10.1	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ministarstvo obrane RH</li> <li>- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo</li> </ul>
1.10.2	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ministarstvo obrane RH</li> <li>- Operatori aerodroma</li> <li>- Hrvatska kontrola zračne plovidbe</li> <li>- LRST</li> </ul>
1.10.3	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Operatori aerodroma</li> <li>- Hrvatska kontrola zračne plovidbe</li> <li>- Ministarstvo obrane RH</li> <li>- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo</li> </ul>
1.10.4	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo</li> <li>- Ministarstvo obrane RH</li> </ul>
1.10.5	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Operatori aerodroma</li> </ul>
1.10.6	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Hrvatska kontrola zračne plovidbe</li> <li>- Operatori zrakoplova</li> </ul>
1.10.7	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Hrvatska kontrola zračne plovidbe</li> <li>- Operatori aerodroma</li> </ul>
1.10.8	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Hrvatska kontrola zračne plovidbe</li> <li>- Operatori zrakoplova</li> </ul>
1.10.9	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Hrvatska kontrola zračne plovidbe</li> </ul>
1.10.10	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Operatori aerodroma</li> </ul>
1.10.11	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Operatori zrakoplova</li> </ul>
1.10.12	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ministarstvo obrane RH</li> <li>- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo</li> <li>- Operatori aerodroma</li> <li>- Operatori zrakoplova.</li> </ul>